

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ID 13199
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Павло Прусак, 1978 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2000 році Харківський державний економічний університет і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Міжнародна економіка» та здобув кваліфікацію економіста. У 2012 році закінчив магістратуру Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію юриста. У 2022 році закінчив магістратуру Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» за спеціальністю «Авіаційний транспорт», а в січні 2026 року отримав диплом магістра з галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю «Психологія» та здобув кваліфікацію магістра психології, аспірант кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Професійна освіта» у Вищому навчальному закладі «Університет імені Альфреда Нобеля».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро від «22» квітня 2026 року № 117-ОД у складі:

Голови разової ради: Наталії Волкової, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»;

Рецензентів:

Ольги Лебідь, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»;

Ганни Вошколуп, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Офіційних опонентів:

Світлани Яланської, доктора психологічних наук, професора, декана факультету психології і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка;

Олени Беспарточної, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента, в.о. завідувача кафедрою освітніх, математичних наук та інформатики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

на засіданні «13» червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка **Павлу Прусаку** на підставі публічного захисту дисертації «**Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів**» за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Дисертацію виконано у ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро.

Науковий керівник здобувача – Вікторія Бикова, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфрела Нобеля».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, який повністю відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом МОН України від 12.01.2017 р., №40.

Поставлені здобувачем наукові завдання вирішені повною мірою і таким чином мету дослідження досягнуто. Основні положення дисертації, що задекларовані здобувачем, містять елементи наукової новизни, рівень яких визначено коректно. Структура й обсяг роботи відповідають встановленим вимогам.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: уперше розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено науково-педагогічну систему формування готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, яка постає як цілісна, структурно впорядкована та концептуально вивірена модель організації освітньо-професійної взаємодії на рівнях бакалаврату й магістратури. Система побудована на засадах холістичного, системно-діяльнісного, синергетичного, партисипативного та акмеологічно-рефлексивного підходів і включає взаємопов'язані компоненти: концептуальний, ресурсно-середовищний, функціонально-організаційний, змістово-діяльнісний та діагностико-результативний, що забезпечують поетапне формування мотиваційного, знанневого й комунікативно-діяльнісного складників готовності; уточнено й конкретизовано понятійно-категоріальний апарат дослідження, зокрема зміст і співвідношення понять «коучинг», «коучингові стратегії», «психологічний супровід», «готовність психолога до коучингової діяльності», «готовність майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів», «науково-педагогічна система підготовки майбутніх психологів», що дозволило науково коректно розмежувати коучинговий і психотерапевтичний дискурси та окреслити коучинг як етично вивірену форму партнерської психологічної взаємодії; удосконалено зміст, методи та форми професійної підготовки майбутніх психологів шляхом інтеграції коучингового підходу в освітні програми, навчальні дисципліни, практики та позакредитні курси; обґрунтовано доцільність використання когнітивно-аналітичних, рефлексивних, інтерактивних, колаборативних методів, а також супервізійних форматів навчання як засобів формування професійної готовності до коучингової діяльності; набули подальшого розвитку наукові уявлення про сутність, структуру та динаміку сформованості готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій; уточнено критерії, показники й рівні означеного утворення, а також розширено діагностичний інструментарій, що поєднує зовнішнє оцінювання з рефлексивно-корекційною самооцінкою здобувачів і розглядається як ресурс професійного зростання.

Здобувач має 13 публікацій з яких: 4 статті у провідних наукових фахових виданнях України, внесених до міжнародних наукометричних баз, 1 стаття у співавторстві у журналі, який входить до наукометричної бази Scopus, 8 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних конференцій.

Серед статей зокрема:

1. Прусак П.В. Готовність психологів до коучингової діяльності. *Інноваційна педагогіка*, 2022. № 78. Т. 2. С. 78–81. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/78.2.15>

2. Прусак П. Модель підготовки майбутнього психолога до коучингової діяльності. *Новий колегіум*, 2025. № 2 (118). С. 99–103. URL: <https://doi.org/10.34142/nc.2025.2.99>

3. Прусак П.В. Досвід підготовки майбутніх психологів до коучингової діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2025. Вип. 102. С. 143-147. <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2025.102.25>

4. Dubinskyi, S., **Prusak, P.**, Pashchenko, V., Sukhoversha, M., & Kastornykh, I. A Technology-Enhanced Coaching Model for Professional Readiness in Psychology Education. *Journal of Educational Technology and Learning Creativity*, 2025. Vol. 3(2). Pp. 243-255. <https://doi.org/10.37251/jetlc.v3i2.2354> (Scopus).

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Голова разової спеціалізованої вченої ради **Наталія Волкова**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро, **без зауважень**.

Ольга Лебідь, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», **зауваження:**

1. Методологічна основа дослідження характеризується інтеграцією кількох взаємодоповнювальних підходів, що забезпечує багатовимірний аналіз проблеми. Разом із тим, доцільним є більш чітке структурування їх ієрархії та функціонального призначення у межах дослідження, зокрема в аспекті їх впливу на побудову змісту, методів і форм реалізації науково-педагогічної системи.

2. Перспективним напрямом розвитку дослідження вбачається поглиблення аналізу ефективності запропонованої системи в умовах варіативності освітнього середовища, зокрема з урахуванням індивідуальних особливостей здобувачів освіти та специфіки різних форматів навчання (очний, дистанційний, змішаний). Це дозволило б підвищити рівень адаптивності системи та розширити її застосовність у сучасній освітній практиці.

Ганна Вошколуп, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», **зауваження:**

1. Доцільним видається більш чітке представлення місця коучингових стратегій у загальній системі професійних компетентностей психолога, що могло б посилити структурну визначеність дослідження.

2. Варто було б розширити аналіз впливу сучасного цифрового освітнього середовища на формування коучингових умінь, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання.

3. Перспективним є подальше дослідження довготривалого ефекту сформованої готовності та її реалізації у практичній діяльності випускників.

Світлана Яланська, доктор психологічних наук, професор, декан факультету психології і соціальної роботи Полтавського національного

педагогічного університету імені В.Г. Короленка, **зауваження:**

1. У теоретичному розділі доцільно було б більш чітко розмежувати коучингові стратегії та суміжні психологічні практики (зокрема консультування і психотерапію) на рівні прикладних ситуацій, а не лише концептуального аналізу.

2. Потребує додаткової конкретизації опис механізмів перенесення сформованих коучингових умінь студентів у реальну професійну діяльність після завершення навчання.

3. У роботі доцільно було б розширити аналіз ризиків і обмежень використання коучингових стратегій у психологічній практиці, зокрема в контексті роботи з клієнтами у кризових станах.

4. Експериментальна частина виглядає переконливою, однак варто було б більш детально представити якісні результати (case-аналізи, приклади змін у професійній позиції студентів), що посилює інтерпретаційний аспект дослідження.

5. У окремих фрагментах роботи спостерігається певна термінологічна варіативність у використанні понять «коучингові технології» та «коучингові стратегії», що потребує більш чіткої уніфікації.

Олена Беспарточна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент, в.о. завідувача кафедри освітніх, математичних наук та інформатики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, **зауваження:**

1. Питання співвідношення коучингових стратегій із компетентнісною моделлю підготовки психолога у роботі окреслено, проте потребує більшої визначеності. Зокрема, коучингові стратегії розглядаються як важливий складник професійної діяльності, однак їх статус – як інструментального чи інтегративного компонента – не завжди подано однозначно, що дещо ускладнює їх чітке позиціонування в структурі професійних компетентностей.

2. Проблема довготривалого ефекту сформованої готовності у дослідженні порушується опосередковано, однак не отримує достатньої емпіричної конкретизації. Зокрема, позитивна динаміка у межах експерименту є переконливою, проте питання збереження та реалізації цих результатів у подальшій професійній діяльності випускників потребує додаткового дослідження.

3. У роботі враховано окремі аспекти цифрового освітнього середовища, однак їх аналітичне осмислення є недостатньо розгорнутим. Водночас специфіка формування коучингових умінь в умовах дистанційної та змішаної освіти, зокрема особливості онлайн-взаємодії, потребує більш детального висвітлення.

4. Загальні закономірності формування готовності розкрито достатньо повно, однак індивідуальні відмінності здобувачів освіти представлені обмежено. Зокрема, такі чинники, як особистісні характеристики, мотивація та попередній досвід студентів, могли б бути враховані більш системно, що посилює диференційований характер дослідження.

5. Експериментальна частина є переконливою, проте її аналітичний потенціал міг би бути підсилений порівнянням отриманих результатів із даними аналогічних зарубіжних досліджень, що дозволило б ширше інтерпретувати результати в міжнародному контексті.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Павлу Вікторовичу Прусаку** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

**Голова разової
спеціалізованої вченої ради**

Наталія Волкова